

Praktiske erfaringer med sribedyrkning i DK 2022

Der er afprøvet sribedyrkning på landmandsvilkår på tre lokaliteter i 2021 og 2022. Landmandsvilkår betyder at dyrkningen skal være de afgrøder der typisk dyrkes på ejendommen og med de maskiner der er til rådighed på ejendommen.

En primær udfordring i rækkedyrkning er at ploven bliver vanskelig at anvende, da de forskellige striber ikke skal pløjes på samme tid og der bliver problemer med flytning af jorden. Der findes en metode med en plov der, med et bånd kan flytte den forreste fure over til den bagerste. Det er afprøvet men ikke udbredt i Holland, hvor sribedyrkning har en vis interesse.

To af de ejendomme vi har arbejdet med, har allerede etablerede rækker med bærbuske. Der dyrker de forskellige afgrøder mellem buskrækkerne som står på en afstand der passer til de maskiner der skal bruges til landbrugsafgrøderne. Fælles for de to ejendomme med bærbuske er at det er en meget stor udfordring at holde buskene fri for flerårigt ukrudt som kvikgræs og agertidse. Der er forsøgt forskellige metoder med styrede slåmaskiner og rækkefræsere.

Den foreløbige konklusion eller betragtning i forhold til sribedyrkning med permanente rækker bærbuske, er at det er afgørende at holde fokus på begge discipliner, både den intensive bærdyrkning og den mere traditionelle planteavl mellem rækkerne. Rodukrudt bliver ofte den afgørende udfordring. Er det ikke under kontrol i bærækkerne vil randeffekten ind i det dyrkede bånd, være så stor at det vil være en permanent begrænsning af både udbytte og kvalitet.

Planteavlssædskiftet

Vores vært har i 2022 gennemført et dyrkningsår med et miks af afgrøder der hedder kartofler, ærter, vårbyg og en 2-årig blomsterstribet. Designet er bestemt af kartoflerne, der skal passe med stenstrenglægning, læggerbredde og mulighed for vanding. De afgrøder der skal høstes med mejetærsker, er mere fleksible, men bør ideelt set passe til den tærskerbredde der er til rådighed. Blomsterstriben, der er etableret med både en- og flerårige arter, må lægge jord til også at være vandingsspor.

Planlægning af sribedyrkning af landbrugsafgrøder

- Hensyn til afgrødernes naboeffekt i tid og rum
- Redskaber og maskiners arbejdsbredde
- Logistik mht. gødsning, vanding og høst

Erfaringerne fra et enkelt dyrkningsår, på en enkelt demo-mark viser at når planen er gennemtænkt og fastlagt, er der ikke store logistiske udfordringer. Gødsning, der på den pågældende ejendom normalt udgøres af gylle med størst mulig arbejdsbredde er den væsentligste problem. Hvis mere konsekvent bliver anvendt selvkørende nedfælder, vil sribebredder kunne være f.eks. 9 meter, som passer med 12 rækker kartofler og en 30 fods mejetærsker, som i det konkrete tilfælde. Det er væsentligt mere kompliceret og mindre effektivt at benytte større bombredde på gylleudstyret, da layoutet skal tilrettelægges så det passer med kørespor og eventuelt individuelle sektionsbredder.

Kartofler er hovedafgrøden i det aktuelle system. Der blev ikke lavet detaljeret monitoring af skimmelforekomst, da der blev anvendt forskellige sorter i striberne. Litteraturen fra de kontrollerede forsøg med stribedyrkning er imidlertid ret overbevisende, i forhold til forsinkelse og reduktion af effekten af primære skimmelangreb. En bekymring hos demoværten er den sekundære smitte fra spildkartofler. I et 3+1 sribesystem, vil der ikke være stor fysisk afstand mellem kartofler, på trods af at de skifter plads i striberne. Under alle omstændigheder vil der ikke kunne dyrkes kartofler kontinuert i et system med tre afgrøder.

Hvis de første erfaringer skal opskaleres til fuld skala, vil der sandsynligvis opstå en særlig udfordring med timing af ukrudtsbekæmpelsen. Det optimale tidspunkt for de forskellige harvninger og radrensninger, vil være bestemt af frøpuljen og den enkelte marks fysiske konditioner. Der vil alt andet lige være samme afgrøde fordelt på 3-4-5 gange så mange forskellige marker.

Meget konkret er også udfordringen med indtegning af den enkelte afgrøde på hver mark. Med striber på 3, 6, 9 eller 12 meter, vil det være et stort og dyrt administrativt arbejde at få indberettet et tilstrækkeligt præcist digitalt kortmateriale til den årlige indberetning i IMK-Fællesskemaet.